

**איראן ולבנון בצל
המלחמה עמ' 7-8**

פועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדרכ

زو هديرخ ZO HADEREKH

גיליון 8 / 19 בפברואר 2025

העם דורש

לסיים את המלחמה

**לא לטרנספר
כן לשתי מדינות**

עמ' 3

צילום: אוליבייה פיטוסי / פלאש 90

**תורם של
נתניהו
חשוד ב-3
מקרי רצח**

עמ' 4

מכתבים למערכת

כשנושבת רוח הפשיזם

עם כניסתה של הפסקת האש בעזה לתוקף ושחרור כמה מהחטופים, סוף סוף אפשר היה קצת לנשום. אחרי שנה ושלושה חודשים של סבל, מוות, ייאוש והפקרה, הרגשנו כולנו שאולי הגיעה תחילתו של השינוי. אכן הפינה של השיקום תהיה המאבק הנחוש והבלתי מתפשר על ערך החיים ועל זכויות האדם.

עוד קצת תקווה שאבנו באחרונה מכנס שערכנו יחד עם "הארץ". נשות ואנשי תקשורת, אמנים ואנשי תרבות הציגו נחישות ומחויבות למאבק בלתי מתפשר על חופש הביטוי בישראל אל מול הניסיונות להשתק קולות ביקורתיים.

המשתתפות והמשתתפים דיברו בגילוי לב ובאומץ גם על צנזורה עצמית, על דילמות וספקות, על ההשתקה של החברה הערבית מאז תחילת המלחמה ועל סכנת המדרון החלקלק בהגבלת חופש הביטוי, שברורה היום יותר מתמיד: כשאנו מקבלים פגיעה בזכותו של האחר להשמיע את קולו, אנו פותחים פתח להרחבת מעגל ההשתקה. כפי שניסחה זאת סמנכ"לית האגודה, עו"ד גדיר ניקולא: "כשרוח הפשיזם מנשבת בעורף לא מכופפים את הראש בתקווה שתעבור, לא 'מוכרים' חלקים מהציבור בתקווה שזה יספק את מכונת ההסתה. בפשיזם נאבקים פנים מול פנים, במלוא האמת וללא כיפוף עקרונות. זה מה שלימדה אותנו ההיסטוריה. אחרת רוח הפשיזם תעקור את הכל. אחרת כולכם תהיו ערבים".

המאבק למען חופש הביטוי הוא חלק מאותו מאבק רחב יותר על ערכים משותפים, על חברה שמקדשת את זכויות האדם ושמכבדת את קולו של כל אדם. המאבק נמשך, ואיתו התקווה.

נועה סתת, מנכ"לית

האגודה לזכויות האזרח

שנה קשה אך היו הישגים

חווינו שנה קשה ומורכבת בצילה של מלחמה קשה, שכול, כאב וסבל. אנו באדם טבע ודין עשינו כמיטב יכולתנו כדי לקדם בשנה זו ולו במעט, את השפיות, הנורמליות וההגנה על הסביבה ועל החיים עצמם.

אין זה סוד שמלחמה מעצימה את האיומים הסביבתיים הקיימים. לכן היא מהווה קריאת השכמה ליצור שינוי בסדרי העדיפויות. ואכן, הצלחנו גם בשנה זו לשנות חלק נכבד מסדרי העדיפויות של הממשלה ומקבלי ההחלטות.

הובלנו להטלת מס פחמן על הדלקים המזהמים, עם התחייבות להעביר 700 מיליון שקל מההכנסות לפרויקטים לטובת קבוצות אוכלוסייה מוחלשות בחברה; בבית המשפט העליון השגנו הישג אשר חייב את המדינה לערוך סקר קרקע מקיף באזורים בהם יוצבו מתקני הטיהור במתחם תע"ש השרון המזוהם; מנענו ממוסדות התכנון ויזמי הנדל"ן לבצע בחסות המלחמה מחספי השתלטות על רצועת החוף הצרה שלנו, ועוד ועוד.

עמית ברכה, מנכ"ל אדם טבע ודין

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

בית המקדש מן הגורן ומן היקב

"לאחר מלחמת ששת הימים ביקשו ממני תוכניות להקמת בית המקדש השלישי. הרב שלמה גורן [הרב הצבאי הראשי שהצטרף לחיילי צה"ל שכבשו את מזרח ירושלים ב-1967] ביקש ממני לתכנן הצעה היכן שנמצא הר הבית. אמרתי לו: 'המגרש לא פנוי'. הוא השיב: 'אל תדאג לזה'".

האדריכל משה ספדיה, "הארץ", 31.1

הגירשת וגם ירשת

"ראש עיריית שדרות אלון דויד, וסגנו אלעד קלימי, זכו במגרשים במחירים נמוכים ביישוב החדש דרור, שנבנה על חורבות הכפר הבדואי אום אל-חיראן שפונה מתושביו לפני כחודשיים. דויד זכה במגרש של 384 מ"ר במחיר של 25,144 אלף שקל, וקלימי במגרש של 515 מ"ר תמורת 13,587 אלף שקל. דויד וקלימי מצטרפים לבניה סמוטריץ', בנו של שר האוצר, שזכה גם הוא בכחצי דונם לבניית בית צמוד קרקע בכ- 60 אלף שקל".

קים לגזיאל, "דה מרקר", 27.1

באוצר מתנחל מביא מתנחל

"יומיים לאחר ששר האוצר בצלאל סמוטריץ' החליט למנות את אילן רום למנכ"ל האוצר, לא ברור אם אכן ניתן לעשות זאת בהיעדר מינוי קבוע לנציב שירות המדינה. כיום לא מכהן נציב שרות מדינה קבוע ועו"ד רואי כחלון משמש מ"מ על פי הרשאה מיוחדת מהיועצת המשפטית לממשלה וספק אם כחלון יכול לאשר מינוי בכיר מסוג זה. רום שירת במשך 25 שנה במוסד והגיע לדרגה המקבילה לתת אלוף. בשנתיים האחרונות מכהן רום כמנכ"ל המועצה האזורית מטה בנימין ונחשב למקורב לסמוטריץ'. כלל לא ברור אם כישוריו מתאימים כדי להתמנות למנכ"ל משרד האוצר - תפקיד הדורש ידע בכלכלה וניסיון בניהול גופים גדולים. באוצר וברשות המיסים יש כ-7,000 עובדים".

גד ליאור, "ידיעות אחרונות", 28.1

קרעי קורע קרע בליכוד

"עבר קריאה טרומית במליאת הכנסת עוד אחד מחוקי ההפיכה התקשורתית של ממשלת נתניהו. עם סיום ההצבעה דרש שר התקשורת שלמה קרעי (הליכוד) כי החוק לא יועבר לדיון בוועדת הכלכלה בראשותו של ח"כ דוד ביטן (הליכוד). 'הצעת חוק השידור הציבורי הישראלי' (דרך מינוי מועצת תאגיד השידור הישראלי) מתכוונת לבטל את העצמאות הניהולית של תאגיד השידור כאן. בישיבת ועדת הכלכלה שהתקיימה ב-15 בינואר התחולל עימות חריף בין השר קרעי ויו"ר הוועדה ביטן. שר התקשורת זעם על החלטת ביטן שלא לקדם ארבעה מחוקי ההפיכה

שבי גטניו, "העין השביעית", 29.1

חפגנים נגד המלחמה בתל אביב (צילום: תומר נויברג / פלאש 90)

פניו של נתניהו להעמקת המלחמה

גם בצפון מסכנת ממשלת הימין את המשך הפסקת האש. השבוע הודיעה ישראל כי כוחותיה יישארו בחמש נקודות בדרום לבנון לפרק זמן בלתי-מוגבל, וזאת בניגוד להסכם הפסקת האש שנחתם ב-27 בנובמבר ואשר קבע כי הצבא ייסוג מדרום לבנון תוך חודשיים. הפרה זו של הסכם הפסקת האש, שזכתה בגיבוי מצד ממשל טראמפ, עלולה להצית מחדש את הלחימה עם חיזבאללה. האחרון שיגר 5 כטב"מים לשטח ישראל מאז תחילת הפסקת האש. גם בדרום סוריה הקימה ישראל בסיסי קבע צבאיים, שמאותתים כי פניה של ממשלת הימין הקיצוני לכיבוש ממושך.

אור ירוק לפשעי מלחמה

במקום לסיים את המלחמה הקטלנית, היקרה והארוכה בתולדות ישראל מאז 1948, נתניהו ושותפיו בממשלה מנסים להסלים אותה מחדש – אם לא בעזה אז בגדה המערבית, ואם לא שם אז בגבול הצפון. כל זאת למען שימור אוירת החירום ושלמות הקואליציה, החשובות בעיני נתניהו יותר מחיי החטופים – לא כל שכן חיי הפלסטינים. הנשיא היושב בבית הלבן כבר הוכיח כי אין בכוונתו לכפות על ישראל לסיים את המלחמה. טראמפ נותן לישראל אור ירוק לביצוע טיהור אתני ברצועת עזה, בעודו מפריך פנטזיות נדל"ניות על מגדלי טראמפ בח'אן יונס.

איש לא יציל את ישראל מעצמה. לכן, התשובה לחרחור המלחמה שמובילה ממשלת הימין חייבת להיות החרפת המאבק הציבורי למימוש שלב ב' של העסקה, לסיום מוחלט של המלחמה ולהפלת הממשלה. רק התנגדות עממית נחושה של הציבור הדמוקרטי בישראל תוכל למנוע את המשך שפיכות הדמים ולפתוח את הדרך לשיקום ולשלום עם עמי האזור על בסיס הקמת מדינה פלסטינית עצמאית בצד ישראל.

א. בן יאיר

רוב גדול בציבור הישראלי רוצה בסיום המלחמה ובהשלמת העסקה לשחרור החטופים על כל שלביה – כך עולה שוב ושוב בסקרי דעת קהל. השבוע הראה סקר שפורסם בערוץ 12, כי 61% מהישראלים תומכים בהחזרת כל החטופים ובסיום המלחמה, לעומת 26% המתנגדים לכך. אך לממשלת הימין הקיצוני כוונות אחרות. המשא והמתן על שלב ב' של עסקת החליפין אינו מתקדם, ואילו יישומו של שלב א' מעורער שוב ושוב כתוצאה ממהלכיה הכוחניים של ממשלת נתניהו וההפרות של הפסקת האש ברצועה. מינויו של השר רון דרמר לראש צוות המו"מ, במקום ראשי המוסד והשב"כ, מעלה חשש שנתניהו מתכוון להשתמש בו כקבלן ביצוע להרס המגעים על שלב ב'.

סכנת הסלמה בשלוש חזיתות

כחצי מיליון אזרחים עקורים חזרו בשבועות האחרונים לבתיהם בצפון הרצועה – או למה שנותר מהם. לפי משרד הבריאות בעזה, מאז כניסת הפסקת האש לתוקפה ב-19 בינואר, נהרגו ברצועה 96 פלסטינים ונפצעו 822 כתוצאה מהתקיפות הבלתי-פוסקות של כוחות הכיבוש. לפי דיווחים ברצועה, כמעט מדי יום תוקפים כוחות ישראליים באזורים שונים בירי ישיר או בתקיפות אוויריות של מל"טים ומטוסי קרב.

בגדה המערבית נמשכת מאז אמצע ינואר המתקפה על הערים ג'נין וטול כרם ועל מחנות הפליטים בסביבתן. לפי משרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים בשטח הפלסטיני הכבוש, במהלך המבצע הצבאי נהרגו 44 פלסטינים, מאות נעצרו ויותר מ-40 אלף תושבים נעקרו מבתיהם. הצבא גרם נזק כבד לתשתיות ולרכוש בערים ובמחנות הפליטים ומבצע הרס מכוון של מאות בתים. במקביל נמשכות התקפות המתנחלים על חקלאים וכפרים פלסטיניים, שגרמו בשבוע האחרון לפציעה של פלסטינים ולעקירה של מאות עצי זית.

מקורב לנתניהו חשוד בשלושה מעשי רצח

נפגש עם נתניהו בישראל בשנת 2009 לרגל בחירתו מחדש לראשות הממשלה. ב-7 ביוני 2016 העניק מימון ריאיון לחדשות 10, בו טען שהעביר לנתניהו מיליון פרנקים ולא מיליון יורו כפי שהעיד במשפט. באותו יום טען עורך דינו של נתניהו כי הסכום שניתן במתנה היה "רק 40 אלף דולר", והוא הועבר לקרן ציבורית ולא לחשבוננו הפרטי של נתניהו. מאוחר יותר נתניהו, שלא נחקר בפרשה, הגיב ואמר: "דובר על מיליון יורו לקמפיין בחירות ב-2009. לא מיליון יורו, לא קמפיין בחירות, לא 2009. מדובר בתרומה חוקית לקרן שהקמתי לפעילות ציבורית לטובת מדינת ישראל כשהייתי אזרח פרטי בשנת 2001".

60 שנה ל'זו הדרך'

נפטר המנהיג

הקומוניסטי פואד נסאר

"נפטר המנהיג הקומוניסטי פואד נסאר" - מסר "זו הדרך" בעמוד השער של 2 בספטמבר 1976. תפקידו האחרון של נסאר, שנולד בנצרת ב-1914, היה מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הירדנית. בנעוריו היה פעיל

בתנועה הלאומית הפלסטינית במסגרת המרד הערבי. נסאר התעמת עם מפקדו עבד אל-קאדר אל-חסייני שכן סבר שיש לכוון את המאבק נגד האימפריאליזם הבריטי ולא נגד היישוב היהודי. נסאר התנגד כמו-כן לשיטות הפעולה של החוסיינים נגד הפלאחים הפלסטינים. בעקבות זאת ניסו להתנקש בחייו והלשינו עליו לשלטונות הקולוניאליים הבריטיים.

נסאר נמלט לעיראק, שם הצטרף למפלגה הקומוניסטית, נאסר בידי השלטונות וישב כשנה וחצי בכלא. שב לארץ ב-1943 והצטרף לליגה לשחרור לאומי שהקימו הקומוניסטים הפלסטינים בעקבות הפילוג ב-1943 בשורות המפלגה הקומוניסטית. בשנת 1944 נמנה עם מייסדי העיתון "אל-אתיחאד" יחד עם אמיל חביבי ואמיל תומא. בנובמבר 1947 נאם באספת המונים בירושלים נגד המלחמה בין יהודים לערבים וטען שזו מזימה אימפריאליסטית. לאחר הקמת ישראל נותר בגדה המערבית שסופחה לירדן. ב-1951, עם הקמת המפלגה הקומוניסטית הירדנית שפעלה מחוץ לחוק, נבחר כמנהיגה. בסוף אותה שנה נעצר ונידון ל-10 שנות מאסר, אך שוחרר כעבר שש שנים, לאחר מלחמת סיני 1956 בגלל מצבו הבריאותי.

בינואר 1958 השתתף נסאר בוועידת הסולידריות של עמי אסיה שנערכה בקהיר. במקביל פורסם בירדן שהוא יועמד למשפט בהיעדרו בגלל חלקו בארגון הפגנות נגד המלוכה. בתחילת פברואר 1958 הוא נידון בעמאן למאסר עולם. בינואר 1959 שללו שלטונות ירדן את אזרחותו. בעקבות זאת פעל מתחילת שנות ה-60 מברלין המזרחית. ב-1967 שב לירדן, בה התגורר עד מותו והוא בן 62. מק"י פרסמה הודעה בה נכתב: "עם מותו של פואד נסאר איבד העם הפלסטיני בן נאמן ומנהיג קומוניסטי בעל שיעור קומה. מותו היא אבידה גדולה לתנועה הקומוניסטית בעולם ובאזורנו".

איש העסקים הצרפתי-יהודי, ארנו מימון, המקורב לראש הממשלה בנימין נתניהו ותורם למפלגתו הליכוד, מואשם בחקירה שערכו רשויות המשפט בשלושה מעשי רצח. זאת בעודו מרצה עונש מאסר של שמונה שנים על הונאת ענק, המכונה בצרפת "עוקץ המאה".

לפי הדיווח שפורסם בעיתון המקוון "מדיהפרט", חשוד מימון ברצח בספטמבר 2010 של סמי סוויד, אזרח ישראלי תושב הרצליה. סוויד היה מעורב אף הוא באותה הונאת מע"מ לגבי מכסות פחמן דו-חמצני, של המיליארדר קלוד דריי, אביו של אשתו הראשונה, ב-2011 בוילה שלו בפרבר היוקרתי ניי-סור-סן. מימון חשוד גם במותו של אלברט טייב. עוד עולה מהחקירה, המכילה 486 עמודים, כי קיים חשש שמימון עומד גם מאחורי ניסיון הרצח של סיריל מולי בפריס באפריל 2014. לפי רשויות המשפט, מימון לא ביצע בעצמו את מעשי הרצח, אלא הזמין אותם. שופט אמור להכריע האם ומתי לפתוח את המשפט בחשד למעשי הרצח.

שמו של מימון עלה לכותרות בישראל לאחר שהעיד כי העניק לנתניהו תרומה של כמיליון יורו במהלך קמפיין הבחירות בשנת 2009. נתניהו הכחיש ומימון שינה בהמשך את גרסתו. השניים תועדו מבליים יחד בחופשה בצרפת בתמונה שפורסמה באתר החדשות הצרפתי העצמאי "מדיהפרט".

קשר ארוך עם משפחת נתניהו

מימון ושותפיו להונאת המע"מ הורשעו בגניבת 283 מיליון יורו. הם רכשו אשראי של מאות טונות פחמן דו-חמצני במדינות האיחוד האירופי, שבהן לא שולם עליהם מע"מ, וגבהו 19.6% עמלה כשמכרו את האשראי שוב בצרפת. כספי המסים מעולם לא שולמו לממשלה. בפרשה שורבב שמו של נתניהו לתיק בידי מימון עצמו. יצוין שבחסות חוק השבות, כמה מגיבורי הפרשה שנמלטו מצרפת מצאו מקלט בישראל. במשך שנים רבות תרמה משפחת מימון בקביעות כספים לתנועת הליכוד בצרפת. את הקשר בין נתניהו ומימון יזם מאיר חביב, מראשי הליכוד בצרפת, חבר הפרלמנט הצרפתי ותושב ישראל.

מראשית שנות ה-2000 העמיד מימון לרשות נתניהו ומשפחתו בית גדול בשדרות ויקטור הוגו, בלב הרובע ה-16 של עשירי פריס. בפנקס התורמים שנתניהו גיבש בשנת 2002, ואשר פירסם רביב דרוק בערוץ 10 דאז, מוזכר מימון ברשימת התורמים החשובים ביותר. מימון סיפר עוד שנתניהו עזר לו לגייס משקיעים כשלא היה בפוליטיקה והתקיימו ביניהם קשרי ידידות.

באוגוסט 2003 צולמו מימון ובנו בחברת בנימין נתניהו בזמן חופשה במונקו, בעת שנתניהו היה שר האוצר בממשלת שרון. התמונה פורסמה בכלי התקשורת במאסר 2016. באותה תקופה היה מימון מנהל השיווק של מועדון פרטי בפריס בשם "קן קלאב", אליו נהג להביא ידוענים שונים, ביניהם נתניהו. כמו כן מימן מימון לנתניהו ולמשפחתו חופשות יקרות בהרי האלפים ובריוויירה הצרפתית.

תרומה של מיליון יורו

במהלך משפט "עוקץ המאה" התבקש מימון בין השאר להסביר את יחסיו עם נתניהו, הכוללים כמה תרומות כספיות. ב-19 במאי 2016 העיד מימון במשפט כי העביר כמיליון יורו לנתניהו למימון מערכת הבחירות. בעדותו הוסיף מימון כי

אלפי אזרחים תרמו לקמפיין שהצליח להעביר סיוע הומניטרי לרצועה קמפיין התרומות "חשוב על עזה" מתכונן לרמדאן

מתנדבים של ועדות הסיוע החקלאי הפלסטיניות (צילום: חשוב על עזה)

קמפיין גיוס התרומות "חשוב על עזה" נערך לספק סיוע הומניטרי לתושבי הרצועה במהלך חודש רמדאן שיחל בעוד כשבועיים. בתרומות שמגייס הקמפיין מהחברה הערבית בישראל, הוא רוכש מוצרי סיוע הנחוצים לעקורים בעזה. השבוע שוחח "זו הדרך" עם מאג'ד אבו יונס, ממובילי הקמפיין, אשר נפתח ביוני 2024 ביוזמת פעילים בחד"ש.

מה השיג "חשוב על עזה" עד כה?

במהלך המלחמה קיימנו כבר שלושה סבבים של גיוס תרומות לעזה במסגרת הקמפיין. ברצועה חיים ילדים שאין להם אוכל, מים, תרופות ובגדים. יש מחסור אדיר בכל צרכי החיים הבסיסיים – לא רק לילדים אלא גם למבוגרים. בחברה הערבית ישנה היענות רבה לקמפיין. אנחנו גאים במילוי חובתנו האנושית לעזור לאנשים בעזה לצאת מהמצב הקשה הזה.

איזה סיוע העברתם לעזה עד כה?

אנחנו עושים כל מאמץ כדי לספק סיוע הומניטרי בסיסי. חילקנו מוצרי מזון כמו אורז, סוכר, שמן, ירקות ועוף קפוא, וכן מי שתייה ולבוש חורפי לילדים.

מי מקבל את הסיוע בצד השני?

הקמפיין עובד מול ועדות הסיוע החקלאי הפלסטיניות (אל-אע'את'ה א-זראעיה) שבסיסן ברמאללה. יש להן גם סניפים בעזה וברחבי הגדה המערבית. אנחנו בקשר עם אנשי ועדות הסיוע כבר עשרות שנים. אלה אנשים מקצועיים העושים כל שביכולתם כדי לעזור לאנשים. את כל הסיוע שאנחנו מעבירים לידיהם הם מצלמים, וכן מתעדים בווידיאו את החלוקה לאזרחים בשטח. יש לנו אמון מלא בהם.

לכמה אנשים הצלחתם לעזור עד כה?

מאות רבות של אנשים פונים מדי יום אלינו ולוועדות הסיוע החקלאי. תושבים עזתים נרשמים אצלם לקבלת סיוע. ועדות הסיוע בודקות אם המשפחות שפונות אליהם אכן נזקקות לעזרה, ומגישות את הסיוע למי שזקוק לו. כל אדם שמבקש סיוע צריך לשלוח רישום של המשפחה, עם צילומים של תעודות הזהות, מספרי הטלפונים של בני המשפחה וכתובת המגורים. אנשי ועדות הסיוע מכינים מארזים וחבילות ומחלקים לתושבים.

כמה אנשים תרמו ל"חשוב על עזה" עד כה?

אלפים בחברה הערבית תרמו לקמפיין.

מי מרכז את הפעילות בישראל?

צוות הקמפיין כולל אנשים מכל הערים והיישובים הערביים בישראל. לכל אזור יש רכז של הקמפיין וצוות פעילים הפונה לציבור ומגייס תרומות. זה קמפיין עממי, וכל אדם תורם לפי יכולתו – יש מי שתורם 50 שקל, ויש מי שתורם 1,000 שקל. ההיענות טובה. אנשים מאמינים בצוות הקמפיין ונותנים ככל יכולתם.

מה היתרון של קמפיין "חשוב על עזה" לעומת קמפיינים של ארגונים אחרים שמגייסים תרומות לעזה?

היתרון שלנו הוא שאנחנו עושים דברים בצורה מחושבת. אני לא רוצה להתייחס באופן פרטני לארגונים אחרים. אבל היו בעבר טעויות שנבעו מהתנהלות לא אחראית. לדוגמא, אחד הארגונים אסף כמויות גדולות מאוד של מוצרי מזון מתרומות של אנשים ואחסן אותן במחסנים. אך צבא הכיבוש לא אפשר להכניס את התרומות הללו לעזה. בסופו של דבר חלק מהאוכל התקלקל במחסנים, והארגון התנצל שהתרומה של אנשים לא הגיעה ליעדה. זו תקלה חמורה שלא צריכה לקרות. אנחנו לא פועלים כך, אלא מגייסים כסף ורוכשים מוצרים רק כאשר אפשר להעביר אותם.

האם יש תכנון להרחבת הקמפיין לציבור היהודי?

ישנם יהודים שפנו אלינו ותרמו, אבל עד כה לא הייתה פנייה שיטתית לציבור היהודי. זאת בשל האווירה הציבורית הקשה בישראל שלא אפשרה זאת. אני מקווה שבעתיד כן נפנה באופן מאורגן לחברה היהודית, שגם בה ישנם מתנגדים להרעבה, לטיהור האתני ולמלחמה האכזרית על עזה. טועים אלה בישראל שסבורים שבאמצעות ההרס וההשמדה יצליחו להכניע עם שלם. הפגיעה הקשה בעזה לא תפתור דבר. מלחמות לא מספקות ביטחון ורק הידברות עם הפלסטינים עשויה להביא שלום. בציבור היהודי יש מספר לא מבוטל של אנשים שמבינים זאת ומאמינים בשלום, ואנו מצפים שיהיו שותפים שלנו.

מהם הצעדים הבאים המתוכננים במסגרת הקמפיין?

בעוד שבועיים יחל בעולם המוסלמי חודש רמדאן. אנו פונים לציבור כדי לגייס תרומות לרכישת מזון למשפחות בעזה בתקופת הרמדאן – מכל אחד לפי יכולתו. היעד שלנו הוא לגייס מספיק תרומות כדי לספק סיוע במזון ל-100 אלף תושבים בעזה במהלך חודש הרמדאן.

אסף טלגם

מצעד הגאווה בדבלין: "שחרור קווירי ולא קפיטליזם בצבעי הקשת" (צילום: ויקימדיה)

קפיטליזם, מגדר ומה שביניהם

לפי היגיון זה, נשים הן הקו המקשר בין גברים לבין ההון שלהם. זו טענה רדיקלית, המפוררת את המעטה הרומנטי של הזוגיות ההטרוסקסואלית ומערכות היחסים בין גברים ונשים. אלה מוצגות כטבעיות, וככאלה שאין להן נגיעה בתחום הכלכלי. הבנת הקשר הסיבתי בין נשים, גברים וכלכלה עשויה לערער את מבנה הכוח השולט.

ככלל מייחס יורן חשיבות פילוסופית וחברתית לכסף כרעיון וכאובייקט. בראיון להסכת "גל חדש" ("כסף, למה בעצם?") אמר: "כסף הוא מעין מתווך שקוף שמניע את הכלכלה. אבל בעצם מדע הכלכלה חושב עליו דרך סחורות. זו התיאוריה השלטת. כסף הוא חשוב הרבה יותר מזה. נראה שיש טעות יסודית בלחשוב עליו כאמצעי בלבד. השאלה היא איך עושים תיאוריה כלכלית בה כסף הוא לא רק אמצעי".

בתוך המשוואה הזאת, צריך לראות את מקום הנשים, המעוצב ומוכתב על ידי כסף, גברים ומעמד, ולחשוב מחדש על כלכלה ומגדר ככלל. זאת כדי לשחרר את הנשים מהדיכוי הכלכלי של גברים.

את התמה המחברת בין כלכלה ומגדר, אשר מפריכה את הטענה השמרנית כי מגדר או יחסים בין גברים ונשים הם חיצוניים לכלכלה, ניתן למצוא בטיעונים של פמיניסטיות רדיקליות כמו ננסי פרייזר ושרלוט פרקינס גילמן. בישראל הייתה זאת חברת הכנסת לשעבר תמר גוז'נסקי (חד"ש) שאמרה בראיון לעיתון הארץ ב-2013: "נשים שנבחרות לתפקידים כאלה מחויבות למקומות שבהם ההון סוחט את הרווחים הכי גדולים, ובהכרח נבחרות בכך שהן מקבלות על עצמן את העקרונות שלו".

ספרו של יורן רחב ומקיף. קריאתו הפוליטית מציעה לבחון את התיאוריות הכלכליות הקלאסיות באמצעות סנן מגדרי ולהבנותן מחדש מתוך הקשר מגדרי. "הצעת חוק החלת תקצוב מגדרי על תקציבים ציבוריים בישראל" של ח"כ עאידה תומא סלימאן (חד"ש) היא בדיוק דוגמא לכך: החלת החשיבה המגדרית על הכלכלה. כדי לגבור על גל הימין הקיצוני העולמי, חיוני להיאבק בחשיבה הניאו-ליברלית הכלכלית באמצעים פוליטיים ומגדריים ולחשוף את הקשרים בין נשים וכלכלה.

"הכלכלה המינית של הקפיטליזם", ספרו החדש של ההיסטוריוסוף המרקסיסטי נועם יורן, ראה אור לאחרונה בהוצאת הספרים היוקרתית של אוניברסיטת סטנפורד האמריקאית. בדומה לספרו הקודם - "מה רוצה הכסף" מ-2014, גם בספרו החדש חוקר יורן את ההקשרים החברתיים וההבנה החברתית של כסף, נכון יותר את גבולות הכסף. בספרו החדש הוא יוצר הפרדה בין מקום המיניות "בשוק" לבין מקום המיניות בכלכלה: המיקום של המיניות בשוק ובכלכלה דינמי ומשתנה.

עלייתם לשלטון של טראמפ בארה"ב, של חבייר מיליי בארגנטינה ושל מנהיגי ימין קיצוני אחרים היא סימן לרגסיה חברתית-פוליטית ולמתקפה על זכויות נשים בעולם. זה ניסיון להחזיר את הגלגל לאחור ולשרטט קו חד וברור בין גברים ונשים, כאשר ידם של הגברים נמצאת על העליונה. לא בכדי, טען נשיא ארה"ב טראמפ בנאומו השבעתו, כי ישנם "רק שני מגדרים - גבר ואישה". הסאבטקסט הוא הסוס ורוכבו. טשטוש מגדרי עשוי לפגוע בכוח הפוליטי והכלכלי שגברים צברו לאורך ההיסטוריה. יש המוכרים את נשמתם לשטן כדי לשמור על מעט הכוח המשותף לגברים ממעמד כלכלי נמוך ולגברים ממעמד כלכלי גבוה וגבוה מאוד. יחסו האלים והמיזוגני של טראמפ לנשים ויחסו המזלזל של מקביליו הדרום אמריקאי חבייר מיליי שביטל את המשרד לקידום נשים בארגנטינה, מבטאים אותה שליטה כלכלית של גברים בנשים בשינוי אדרת. בישראל אלה פרשיות המין של הזמר המפורסם אייל גולן והאפסות של המשרד לקידום מעמד האישה והשוויון החברתי שבראשו השרה הכהניסטית והמושחתת מאי גולן.

"ההבדלים המגדריים המשמעותיים יותר שוכנים בהבדלים בין היות לבעלות. עד כדי כך, כי יש כלכלה לארטריות. הערך של הגברים מתייחס למה שיש להם, בזמן שערכן של הנשים מתייחס למה שהן". זה הוא לב ליבו של הספר: מארג הכוחות הסבוך בין גברים, נשים, כלכלה וקפיטליזם. תיאוריות כלכליות קלאסיות, לדברי יורן, ראו באהבה ובזוגיות אקס-טריטוריה של הכלכלה, על משקל הקלישאה "לא ניתן לקנות אהבה". אך האם הנשיא טראמפ ומולטי מיליארדרים כמו איילון מאסק לא הוכיחו אחרת?

במינוח מרקסיסטי, נשים עוברות תהליך של קומודיפיקציה (הסחרה), המתבטאת באהבה שהיא המעטפת של הזוגיות.

זוהר אלון

טראמפ מוביל להסלמה מול איראן

ומייק וולץ מצביע על כוונה להעניק לישראל סיוע מודיעיני וצבאי מוגבר, כולל אספקת נשק מתקדם וטכנולוגיות לפריצת מערכות ההגנה האיראניות. תמיכה זו תחזק את יכולתה של ישראל לבצע תקיפות יעילות נגד תוכנית הגרעין של איראן.

ניסיונות לערער את המשטר האיראני

נוסף ללחץ הצבאי, זה אפשרי שמדיניות טראמפ תכלול תמיכה באופוזיציה האיראנית באמצעות תמיכה בתקשורת עצמאית, מתן גישה לטכנולוגיות תקשורת מאובטחות כמו "סטארלינק", ותמיכה כלכלית ולוגיסטית. כל זאת במטרה לערער את יציבות המשטר האיראני מבפנים.

אך אין לטעות: טראמפ אינו מתעניין בחירותם ברווחתם של האזרחים האיראנים, וגם לא בביטחונם של אזרחי ישראל. טראמפ מתעניין רק באינטרסים הכלכליים של בעלי ההון האמריקאים. הצלת האיראנים מידי המשטר התיאוקרטי הרודני לא תצמצם מטרומפ, אלא ממאבק עממי ברחובות. במחאה הרחבה שפרצה בעקבות רצח מהסא אמיני ב-2022, ראינו כיצד נשים צעירות שורפות חגי'אבים, איך סטודנטים עוקפים צנוורה, ואיך מורות ומורים מוחים נגד יוקר המחיה. התקווה טמונה בהתאגדותם של מתנגדי המשטר האיראנים סביב חזון אחד: איראן חילונית ודמוקרטית, שתכיר בזכויות נשים ומיעוטים. "מגילת החירויות" שפורסמה במהלך מחאת 2022 – ובה דרישה לביטול משמרות המוסר ולחופש התארגנות – היא דוגמה טובה לכך. אך ללא תמיכה בינלאומית חכמה, החזון המהפכני לא יתגשם.

השמאל העולמי ואיראן

יש להכיר בכך שהמשבר האיראני אינו נובע רק מאופיו הדיקטטורי של המשטר. שורשיו נעוצים במורכבות היסטורית, גאו-פוליטית וכלכלית עמוקה. כדי להבין מדוע איראן של היום אינה דמוקרטית, צריך לחזור ל-1953 – השנה שבה ה-CIA וה-MI6 הבריטי חיסלו את ראש הממשלה הנבחר מוחמד מוסאדק, שהעז להלאים את הנפט של איראן.

לכן על כוחות השמאל הדמוקרטי בעולם לנקוט עמדה ברורה. יש מי שמאמצים את התנשאות הימין המערבי ("אנחנו נציל אתכם!") וישנם כאלה התומכים במשטר האיראני ככוח המתנגד לאימפריאליזם. אך שתי הגישות מוטעות. השמאל העקבי צריך לאמץ עמדה מורכבת יותר. ראשית, יש להתנגד בתוקף לכל קריאה להתערבות צבאית באיראן, שכן רטוריקה מערבית כזו רק מחזקת את תעמולת שלטון האיתוללות ואת אחיזתו ברחוב האיראני. שנית, יש לשקול פעולה באמצעות כלים טכנולוגיים כמו לווייני סטארלינק וטכנולוגיית הצפנה, שיכולים לסייע למחאת העם.

שלישית, יש למצוא דרכים לנהל קשר ישיר עם נציגי המחאה הדמוקרטית בתוך המדינה ולחזקה. הרי "השלטון יכול לכבות קול אחד, אלף קולות – אך לא את הזמזום של כוורת שלמה", כפי שכתבה המשוררת האיראנית סימין בהבהאני. הזמזום הזה יכול להתחזק, וכשהעולם יסייע לו – יהפוך לזעקה שתנצח את המשטר הריאקציוני. בסופו של דבר, המהפכה האיראנית הבאה לא תבוא מטוויטר ולא ממרתפי CIA. או שתצמח מלמטה – או שלא תצמח כלל. אם יש משהו שלמדנו מההיסטוריה – זה שהאיראנים יודעים להפתיע, גם כשהכל נראה אבוד.

תאופיק נג'אר

נשיאותו של דונלד טראמפ צפויה לעצב מחדש את מדיניות ארצות-הברית כלפי איראן. במהלך כהונתו הראשונה נקט טראמפ גישה נוקשה כלפי איראן, כולל פרישה של ארצות-הברית מהסכם הגרעין שנתחם ב-2015 – צעד אותו תירץ כהכרחי להתמודדות עם שאיפותיה הגרעיניות. בהמשך הטיל הממשל על איראן סנקציות כלכליות חמורות, שפגעו במגזרים מרכזיים בכלכלתה ותרמו לבידודה הבינלאומי. במהלך מסע הבחירות האחרון שלו הבטיח טראמפ להמשיך ולהפעיל לחץ על איראן, עד שזו תסכים לחתום על הסכם חדש שיגביל לא רק את תוכנית הגרעין שלה אלא גם את תוכנית הטילים הבליסטיים ואת פעילותה במדינות אחרות במזרח התיכון. עם זאת, טראמפ לא פירט כיצד כוונתו להשיג מטרה זו, מה שמעלה ספקות בנוגע לכוונתו וליכולתו לממש.

חוקרים שונים סבורים שכל ניסיון לחידוש המשא ומתן עם איראן צריך לבוא במקביל להחרפת הסנקציות והלחצים הדיפלומטיים. גישה זו שנויה במחלוקת: כמה מבנות בריתה של ארה"ב, כמו צרפת וגרמניה, חוששות שמדיניות זו תוביל להסלמה ותגדיל את הסבירות לעימות צבאי באזור. לעומת זאת, תורכיה וסעודיה סבורות כי מדיניות זו עשויה לצמצם את כוחה של איראן במזרח התיכון, במיוחד בעיראק ובתימן. הנשיא טראמפ מוקף קבוצת "נצים" המתנגדים לאיראן ולהשפעתה האזורית. מזכיר המדינה מרקו רוביו, ראש ה-CIA ג'ון רטקליף, היועץ לביטחון לאומי מייק וולץ והשגריר בישראל מייק האקבי חולקים השקפה דומה בנוגע לאיראן. רוביו קרא להפעיל לחץ כלכלי ודיפלומטי מירבי; רטקליף תומך בחיזוק פעולות המודיעין הממוקדות בתוכנית הגרעין של איראן ובמעקב אחר פעילותה; וולץ מדגיש את הצורך בהעלאת המוכנות הצבאית נגד איראן; ואילו האקבי תומך בשיתוף פעולה הדוק עם ישראל במאבק מול איראן, כולל תמיכה בפעולות צבאיות במידת הצורך.

איראן בעקבות המלחמה האזורית

טראמפ חזר לבית הלבן בתקופה בה חלה ירידה משמעותית בהשפעתה האזורית של איראן. השפעתה של טהראן בסוריה נמתחת לחלוטין עם הדחת אסד, בעוד חיזבאללה בלבנון מתמודד עם לחצים גוברים בעקבות הפסדיו במלחמה – כולל חיסול רוב מנהיגי הבכירים ומנהיגו ההיסטורי חסן נסראללה. שינויים אלה הובילו למציאות פוליטית חדשה בלבנון, בה לא הנשיא ולא ראש הממשלה מנמים עם "מחנה 8 במרס". הם החלישו את מעמדה האזורי של איראן אך גם דחפו אותה להאיץ את תוכנית הגרעין, כפי שהצהיר מנהיגה העליון.

במקביל מגבירה איראן את תמיכתה בבנות ברית אחרות, בראשן החות'ים והמיליציות בעיראק, בהן היא רואה אמצעי לחץ על ארה"ב ועל ישראל. לכן סבורים הבכירים בממשל טראמפ כי המדיניות החדשה כלפי איראן צריכה לכלול החרפה נוספת של סנקציות כלכליות, במיוחד על מגזרי הנפט והבנקים, יחד עם ניסיון לפגוע בקשריה עם רוסיה וסין.

לפי עמדותיו של ממשל טראמפ, ישנה אפשרות של תמיכה אמריקאית בתקיפה צבאית ישראלית על מתקני הגרעין באיראן. הסבירות של תרחיש זה עלתה בעקבות התקיפות של ישראל בשטח איראן בשנה החולפת, שהיו מעין הכנה לתקיפה עתידית על מתקני הגרעין. נוכח זאת מתאמצת טהראן לחזק את מערך ההגנה האווירית שלה.

היחסים בין ממשל טראמפ לבין ישראל הם עוגן מרכזי במדיניות האמריקאית כלפי איראן. מינויים של מייק האקבי

גרפיטי בעיר טריפולי, צפון לבנון (צילום: מכון העולם הערבי)

לבנון: מחאה חברתית בין משבר למלחמה

מ'גוש השינוי' העובדים למען האזרחים, שאינם מושחתים ושאינם סבורים שהאזרחים אמורים לשרת אותם. עד עכשיו פעל חבר פרלמנט מצוי קודם כל למען עצמו והתעשרותו. הוא התנה סיוע כלשהו בתמיכה בו ובמפלגתו העדתית המושחתת והמשועבדת לאינטרסים של מעצמות זרות. איתנו כל זה נגמר."

שיקום בידי המדינה ולא בידי מושחתים

עו"ד אל-עמיל הציגה עמדה שונה: "אני עדיין ברחוב יחד עם חברותיי וחבריי, אך נותר האתגר להוציא את ההמונים לרחובות הערים". היא הסבירה כי נוסף למלחמה ולכיבוש הדרום בידי ישראל ("גם הבית של משפחתי נהרס לחלוטין בהפצצה ישראלית בדרום", העידה) ולמשבר הכלכלי, נודעת השפעה רבה גם לפיצוץ בנמל ביירות באוגוסט 2020, שגרם למותם של 218 מתושבי ביירות ולפציעתם של כ-7,000: "זה היה פיצוץ שלא ברור מה או מי גרם לו. לא הובהר מדוע אוחסנו בנמל יותר מ-2,750 טון אמוניום חנקתי ומי היו הבעלים שלו. כל הניסיונות למצות את הדין עם האחראים לאסון נתקלו בחומה הבצורה של הממסד. הושמעו אפילו איומי רצח כלפי שופטים וכלפי קרובי הנרצחים".

אל-עמיל תומכת בפעילות "גוש השינוי" בפרלמנט, אך לדבריה "השינוי יבוא מהרחוב". על כך העירה ד"ר קעקור: "נכון, אבל צריך פרוגרמה ברורה, הכוללת שורה של צעדים מידיים ובהם סילוק הפולש הישראלי מהדרום ושיקומו בידי המדינה. בעבר, שיקום לאחר מלחמות נעשה בידי המפלגות העדתיות המושחתות בשל חולשת מנגנוני המדינה. המפלגות הללו לא פעלו לטובת הכלל – אלא לטובת קהליהן. לא ייתכן לדרוש עשיית משפט צדק לאחראים לטבח בפלסטין או לכיבוש הדרום ולא לדרוש צדק לקורבנות פיצוץ נמל ביירות". יחד עם זאת, הביעו שתי הדוברות "אופטימיות זהירה" לגבי ראש הממשלה החדש נואף סלאם. לדבריהן, בניגוד לראשי ממשלת לבנון הקודמים, סלאם אינו מושחת. אך הן גם הסכימו שמרחב התמרון שלו "מצומצם למדי כל עוד המשטר העדתי ומפלגותיו ימשיכו לשלוט במדינה". ד"ר קעקור סיפרה שנפגשה עם סלאם לאחר מינויו. בשיחתם הממושכת הציגה לו "תוכנית עבודה למען עצמאות לבנון ולבנייה מחדש של האומה". הוא הבטיח לעיין בה, אך לא הבטיח לממש.

שמואל אורני

תחת הכותרת "לקחי המהפכה בלבנון", נערך במכון העולם הערבי בפריס (7.2) דיון רב משתתפים במסגרת הסדרה "אתגרי האומה הלבנונית". בפאנל נטלו חלק עו"ד ורנה אל עמיל, צעירת המועמדים בבחירות לפרלמנט ב-2022 ופעילה ב"גוש השינוי"; ד"ר חלימה קעקור, משפטנית אף היא ומרצה באוניברסיטה, חברת הפרלמנט הלבנוני מאז 2022 הנמנית עם מייסדי המפלגה הסוציאל-דמוקרטית; והמנחה, ליאן דיאב עוואדה, בוגרת בית הספר הגבוה למדעי החברה בפריס החוקרת את המחאת החברתית ההמונית ב-2019 ברחבי לבנון בכלל, ואת תפקידם של הסטודנטים בפרט. שלוש המשתתפות הצעירות מחויבות לשינוי פוליטי וחברתי בארצן ומזוהות עם "גוש השינוי".

האם התחולל שינוי בעקבות 2019?

המנחה עוואדה הציגה בתחילת הדיון את השאלה: "כולם מתייחסים למחאות החברתיות ב-2019 כאל 'ת'אורה', קרי מהפכה. אבל האם הייתה מהפכה, היה בכלל שינוי?". המנחה הוסיפה: "הייתה זו תנועה המונית ועוצמתית נגד המשטר העדתי, ולא רק בביירות או באוניברסיטאות, אלא ברחבי המדינה. אבל מאז עברו חמש שנים, שכללו מלחמה שהמדינה הלבנונית לא הכריזה עליה. זו נמשכה כ-15 חודשים וגבתה קורבנות רבים, לא רק בדרום; ומשבר כלכלי וחברתי חסר תקדים שפרץ ב-2020 וסופו לא נראה באופק. במצב כה חמור – האם ניתן יהיה להוציא שוב אזרחים לרחובות?"

ד"ר קעקור השיבה: "אכן, האנשים לא נמצאים ברחובות. אך לא ניתן להכריז על מותה של המהפכה, כי רבים ממשיכים להאמין במטרתה – מדינה חילונית ודמוקרטית. נכון שלא הושגה המטרה: לבנון נותרה מדינה שבה המשטר עדתי ופוגע קשות בזכויות האדם והאזרח. אין כל הפרדה בין מערכת המשפט לשלטון – למעשה, מערכת המשפט משרתת את השלטון המושחת. זו גם מדינה ללא שמץ של צדק חברתי. זה קפיטליזם פראי בו הכנסותיו של אחד אחד של האוכלוסייה שוות להכנסותיהם של 25 אחוזים העניים ביותר. אני אומרת 'העניים ביותר', כי בעקבות המשבר הכלכלי והמלחמה כ-80 אחוז מהעם הלבנוני חיים בעוני. יחד עם זאת, בפעילות בפרלמנט הצלחנו להציב על סדר היום מהלכים שמקדמים ולו במעט את מטרות מחאת 2019. אחד מהם הוא – לחדש את האמון בנציגים הנבחרים. לראשונה ישנם חברי פרלמנט

השחקן רודיה קוזלובסקי בתפקיד לאו האס בהצגה (צילום: יד ושם)

הצגה ביד ושם: צייר האמת והשקר

לאו האס (1901-1986)

לאו האס היה צייר, מאייר וקריקטוריסט קומוניסט יהודי-גרמני. בוגר האקדמיה לאמנות בקרלסרוהה והאקדמיה לאמנות בברלין.

בשנים 1938-1925 התגורר בווינה ובאופוה והתמקד בציור דיוקנאות. בשל פעילותו במפלגה הקומוניסטית נעצר ב-1939 וגורש למחנה העבודה ניסקו. משם נשלח לעבודות כפייה באוסטרן. בספטמבר 1942 גורש לגטו טרזינשטט. בגטו הועסק במחלקה הטכנית, בה אולצו האמנים ליצור חומרי תעמולה עבור הגרמנים.

בהסתר, יחד עם אמנים אחרים, צייר את המציאות בגטו. בעקבות ביקור הצלב האדום בטרזין בקיץ 1944, הואשמו הציירים בהברחת יצירותיהם ה"שקריות" אל מחוץ לגטו. האס נעצר עם קבוצת האמנים ונשלח לכלא ב"מבצר הקטן", שם סבל מסכת עינויים קשה. באוקטובר 1944 שולח לאושוויץ ומשם, לאחר כחודש, לזקסנהאוזן. במחנה זה גויס ל"מבצע ברנהרד" לזיוף שטרות כסף, שמטרתו הייתה למוטט את כלכלות בעלות הברית. בפברואר 1945 שולחה קבוצת זייפנים למאוטהאוזן ולאבנזה, שם שוחררה.

לאחר המלחמה חזר האס לטרזין, שם מצא כ-400 מצוריו המוחבאים. משם עבר להתגורר בפראג והיה עורך עיתון וקריקטוריסט. ב-1955 עבר לברלין המזרחית, שם כיהן כפרופסור לאמנות, עבד בתעשיית הסרטים ופרסם קריקטורות ואיורים בעיתון "נוייס דויטשלנד". עיתון זה היה במשך 43 שנים ביטאונה של מפלגת האיחוד הסוציאליסטי ששלטה ברפובליקה הדמוקרטית הגרמנית. עיתון השמאל שבבעלות עובדיו מוסיף להופיע בברלין עד ימינו.

היצירות ממחנה העבודה ניסקו הן עדות נדירה על אחד ממנהיגי האסירים. הדיוקנאות שנוצרו בגטו טרזין הם בעלי אופי קריקטוריסטי. על מקצתם הוסיף האמן בתחתית הדף סימן זיהוי (אטריבוט) המעיד על הדמות המצוירת. האנשים המצוירים הוסיפו ברובם את חתימתם על גבי דיוקנאותיהם. דיוקן צבעוני ממאוטהאוזן מתעד את הנס לנטל, חברו של האס מקבוצת זייפני הכספים. באוסף יד ושם נמצאים 21 דיוקנאות פרי יצירתו של לאו האס.

"יד ושם" חונך את תיאטרון "לגעת בזיכרון", שיציע חווית תיאטרלית חדשה וייחודית בהר הזיכרון בירושלים. "התיאטרון, שמחזותיו מבוססים על אוספי רשות הזיכרון לשואה ולגבורה, יאפשר לצופה חיבור אישי לסיפוריהם של שורדים וקורבנות השואה באמצעים אנושיים, מוחשיים, חווייתיים ומרגשים", נמסר.

על בימת התיאטרון יעלו מחזות מקוריים: "לאו האס - צייר האמת והשקר"; "ונתנה תוקף - עוצמת הרוח היהודית"; ו"האוצרת", העוסק בהעברת סיפור השואה של יהודי צפון אפריקה מדור לדור. במחזה "לאו האס - צייר האמת והשקר", מקבל ב-1961 האמן הקומוניסט שורד השואה, אז בן 60, המתגורר בברלין המזרחית מכתב מרעיש: בירושלים עומד להיפתח משפט אייכמן וציוריו עומדים להיות מוצגים כ"עדויות בשפת האמנות" במשפט עצמו.

המכתב שולח את לאו במסע-לאחור אל סיפור חייו הבלתי-ייאמן: הוא מספר לבנו המאומץ טומי על נעוריו, על לימודי האמנות באקדמיה, על הנגינה בפסנתר ועל ביטחונו: "היד המגננת תפרנס אותי, אבל היד המציירת - עוד תציל את חיי!".

בהמשך מספר לאו לטומי על המשטר הנאצי והכיבוש שבא בעקבותיו אשר שינו הכול; על גטו טרזין אליו גורש ועל חיי התרבות העשירים שמצא בו; על הנער המחונן פטר גינז; ובעיקר - האס חווה מחדש מול עיניו כיצד צייר בלילות את הזוועות שראה במשך היום: ציורי אמת אל מול ציורי השקר שנאלץ לבצע עבור הגרמנים.

קורות חייו של האס מספיקות לכמה גלגולי חיים: הוא נאלץ לצייר סקיצות לסרט התעמולה הנאצי "טרזינשטט - מתנת הפיהרר ליהודים"; ניסה להבריח את ציוריו; נחקר בידי אדולף אייכמן עצמו ונשלח לאושוויץ; צייר דיוקנאות עבור יוזה מנגלה; וצורף כזייפן למבצע הגדול ביותר בהיסטוריה של זיוף שטרות כסף - "מבצע ברנהרד". ואחרי כל אלה, מציג המחזה את השאלה: האם לאחר המלחמה יצליח האס למצוא את אוצר הציורים שהחביא יחד עם חבריו? מעל לכול, "לאו האס" הוא מחזה על ההכרח לתעד עבור עיני העולם את מה שכמעט אינו ניתן לתיאור. את המחזה כתב אורן נאמן, הבימוי של מורדי גרשון והשחקן הוא רודיה קוזלובסקי.

יוסי אבו

42 נרצחים מתחילת השנה

לרביעי (19.2) נקבעה הפגנת מחאה נוספת של רופאים וצוותי רפואה מול משטרת נהריה בכותרת: "ממשיכים לזעוק את זעקתו של ד"ר עבדאללה עווד ז"ל". המארגנים מסרו: "שבועיים עברו מאז הרצח הנורא של ד"ר עווד ועדיין לא נעצר חשוד ברצח! איפה המשטרה? איפה השר לביטחון לאומי? במקום תשובות, קיבלנו מאז הרצח עוד עשרה קורבנות נוספים למניין ההפקרה של הממשלה הגזענית".

60 שנה לשבועון 'זו הדרך'

העיתונות הישראלית, המלחמה והכיבוש

שיחה עם העיתונאית עמירה הס

חמישי 20.2 | 20:00 | אחד העם 70, ת"א

חד"ש ושותפות השלום

הפגנה: לא למלחמה בעזה ובגדה

חמישי 20.2 | 18:00 | כיכר הבימה, ת"א

חד"ש - סניף טירה

סכנת הפשיזם

דיון בהשתתפות יו"ר ועדת המעקב

מוחמד ברכה וח"כ עופר כסיף

שלישי 25.2 | 19:00 | מועדון חסן בשארה, טירה

שותפות השלום

כנס טראומה

קולקטיבית ובניית שלום

שישי 21.2 | 14:00-9:00 | אחד העם 70, ת"א

חד"ש ירושלים

כיבוש טכנולוגי - כיבוש בר קיימא?

פאנל בהשתתפות שוברים שתיקה

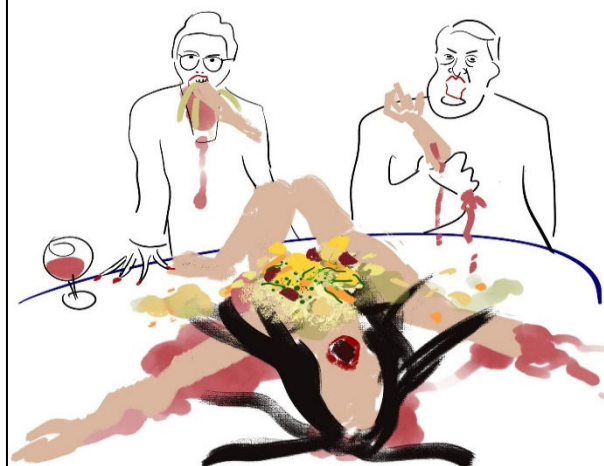
חמישי 26.2 | 19:00 | כורש 14, כניסה ד', דירה 8

חמישה בני אדם נרצחו תוך 24 שעות ברחבי הארץ. בשלישי (18.2) נרצחו שני אזרחים ערבים בלוד ובטייבה. בשני נרצח גבר בעל עבר פלילי בצפון תל אביב, ואחר נפצע באורח קשה. מתחילת השנה נרצחו בישראל 42 בני אדם, 36 מהם בחברה הערבית. המשטרה טרם עצרה חשודים בפשעים. לרביעי (19.2) בשעות הבוקר, נרצח נער בן 18 מירי בביתו ביישוב ואדי חמאם. בלוד נורה בשלישי למוות גבר בן 35 ברחוב הלן קלר, לדברי המשטרה - על רקע סכסוך בין עבריינים. הוא פונה לבית החולים אסף הרופא, שם נקבע מותו. זה היה הרצח השני בעיר תוך יממה. בשני נורה למוות תושב העיר, איוב אלטורי, ברחוב אבישי אלשווילי. אלטורי היה אב לחמישה וסב לנכדים. בשלישי בבוקר נרצח גבר כבן 40 בפיצוץ מטען חבלה בכניסה לסופרמרקט בטייבה שבבעלותו. לפי עדויות תושבים, המטען שהתפוצץ היה עוצמתי ונשמע ברחבי טייבה.

יאיר רביבו, ראש העיר לוד, צייץ ברשת איקס לאחר שני מקרי הרצח בעירו: "איזה קטע, לא סיפרו לכם, אבל מדינת ישראל כבר החליטה על ביצוע תכנית טראמפ, רק משודרגת: דילול אוכלוסיית ערביי ישראל. במקום לטרנספר, שזה הרבה כאב ראש, בואו נאפשר להם לרצוח אחד את השני, וככה ניפטר מהערבים". רביבו הוסיף כי "אנו בקצב שנתי של מעל 300 נרצחים מהמגזר הערבי בארץ ואשכרה זה לא מזיז לאיש חוץ ממני. אז שכל הגאונים בשב"כ, במשטרה, בפרקליטות והשופטים יגידו שאני טועה. תפאדל".

השבוע לפי איתי בנימיני

ראליטי חדש בערוץ 14: אוכלים את משפחות החטופים

זו הדרך ברשתות החברתיות

zoha.org.il

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

